SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 19. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 29, 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 29-го СІЧНЯ 1994. Ч. 19. IK CI.

ЗСА ВДВІЧІ ЗБІЛЬШАТЬ ДОПОМОГУ УКРАЇНІ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Як інформує щоденник „Волл Стріт Джорнал" з 27-го січня у статті Карлі Роббінс, Президент Билл Клінтон рішив запропонувати подвоєння фінансової допомоги Україні і разом з тим посилити політичні та економічні зв'язки з Україною.

Хоча Леонід Кравчук підписав умову зі ЗСА і Росією відносно передачі атомової зброї, політичні обсерватори сумніваються чи його потягнення буде одобрене з уваги на економічну катастрофу, перед якою стоїть Україна з інфляцією, що осягнула в грудні 90% і перемогою в Криму прихильників Росії. Тому політичні чинники в ЗСА натискають на конечність тісніших зв'язків із Україною. Як інформує К. Роббінс, цього тижня у Вашінґтоні перебуває делеґація з України, яка обговорює можливості кращої співпраці із Вашінґтоном. У висліді тих нарад політичні чинники ЗСА надіються на подвоєння допомоги Україні. Американські представники працюють тепер над двобічними договорами у справі інвестицій, які мають бути підписані президентами ЗСА і України в часі відвідин Л. Кравчука у Вашінґтоні, що мають відбутися в березні. ЗСА надіються також поліпшити відносини України з міжнародними джерелами позичок через введення відповідних економічних реформ.

Всі ці потягнення ЗСА побільшити і приспішити фінансову допомогу Україні прийшли, як пише К. Роббінс, наслідком того, що директор Сі-Ай-Ей представив перед Сенатом величезну кризу України, в якій нема економічних реформ, а економічні надужиття і політичні чвари довели до великих розчарувань населення.

Створено новий освітній заклад

Київ (УНІАР). — Тут у Києво-Печерській Лаврі відбулася презентація гуманітарного колеґіюму ім. Анни Київської, за основу діяльности якого взято традиції Києво-Могилянської Колеґії Петра Могили. Навчальні приміщення посвятили настоятель Видубицького чоловічого монастиря ієромонах Севастьян та отець Сергій, який щонеділі проводитиме навчання катехизму.

Як пояснив ректор колеґіюму Анатолій Горовий, це перший в Україні учбовий заклад такого типу. Ідея його створення виникла три роки тому. Матеріяльну допомогу надали працівники комерційно-виробничого культурного центру „Алькор". Тринадцять колеґіянтів — шість дівчаток та сім хлопчиків, учнів старших кляс одного з київських ліцеїв — продовжуватимуть свою освіту у цьому закладі. Вони вивчатимуть українську, англійську та французьку словесність, світову літературу, а також історію України, релігієзнавство, природничі та мистецькі дисципліни.

За словами викладача світової літератури Оксани Ходорової, Шкільна Рада в ЗСА та Український Народний Союз надіслали близько 30 примірників навчальних посібників, а також „Ювілейну книгу" про діяльність Спілки Української Молоді з 1941 року.

КАРНАВАЛОВА ЗАБАВА В БАВНД БРУКУ

Савт Бавнд Брук, Н. Дж. — Народний Фонд Допомоги Україні, Фонд Руху, Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля, Відділ Центрального Ню Джерзі запрошують на карнавалову забаву, яка відбудеться тут у суботу, 12-го лютого, в Центрі Української Культури. Початок забави о год. 6:30 вечора. Гратиме „Фата Морґана". У програмі — коктейл, вечеря з обслугою, бара, холодна перекуска, виграші. Ввесь дохід призначений на допомогу Україні. Квитки в ціні 30 дол. від особи (студенти — 20 дол.) слід замовляти з передплатою в кредитівці св. Андрія (908) 469-9085, у Дам'яна Ґечі (908) 755-8156, о. І. Лишика (908) 356-5706, або у Юрка Міщенка (908) 671-1914.

Відбулася перша земельна ліцитація

Харків (УНІАР). — Тут 21-го січня відбулася перша земельна ліцитація, організована харківською товарною біржею, Харківською Міською Радою та американською аґенцією розвитку при Державному департаменті ЗСА. Обов'язковою умовою для проведення ліцитації була наявність п'ятьох претендентів на землю. На забудову під житло потрібної кількости претендентів не знайшлося, тому жодної ділянки під забудову для житла не продано.

Під забудову для бюр і кафетерій продано дві ділянки по 0.3 гектара. Через брак заяв на участь у авкціоні, початкова ціна була зменшена на 50 відсотків. У центрі продано 500 квадратних метрів, початкова ціна 255 міл. купонів, продано за 806 міл. купонів. Ділянка близько центру міста 2,500 кв. метрів, початкова ціна 207,750,000 купонів, продано за 726 міл. купонів.

Через брак заяв, замість 16 запрограмованих, з яких вісім на право забудови індивідуальними будинками і вісім на забудову об'єктами ринкової інфраструктури, на ліцитацію виставили лише п'ять, і всі — на право винайму для підприємств.

Низьку активність пояснюють відсутністю в Україні законодавства про землю і тим, що на ліцитації, у випадку із забудовою не під житло, фактично надавалося право на забудову з можливістю передачі його та продовження винайму землі на 50 років, а земля залишається власністю міста.

Керівник харківської обласної державної адміністрації, народний депутат України Євген Кушнарьов вважає, що приватизаційні процеси „загнані в тіньову структуру і здійснюються поза офіційними каналами, напівкарними чи відверто карними шляхами". Президент біржі Леонід Васильченко сказав, що ліцитацію проведено згідно з законом. Проте прокурор міста незадовго до ліцитації опротестував рішення про її проведення.

АКАД. [illegible]. СИТЕНКО В УВАН

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА влаштовує доповідь гостя з України, професора Київського Державного Університету академіка Олексія Ситенка на тему „Мова та національна свідомість". Доповідь відбудеться у неділю, 6-го лютого, о год. 2-ій по полудні в будинку УВАН, 206 Захід 100-та вул. Телефон для інформацій (212) 222-1866

Скандал навколо концерну „Бласко" поширюється

Київ (Р. Руденко). — Тут 26-го січня на сесії Верховної Ради України знову порушено питання про діяльність акціонерного морського концерну „Бласко", створеного на базі Чорноморського пароплавства.

Про результати перевірки діяльности концерну „Бласко" доповідь зробив голова постійної Комісії Верховної Ради з питань розвитку базових галузей народного господарства Микола Попов. Він поінформував депутатів про численні зловживання керівників концерну „Бласко" — Чорноморське морське пароплавство. За перше півріччя 1993 року прибуток чистої валюти зменшився в 16 разів, порівняно з 1992 роком. Загальна заборгованість Чорноморського морського пароплавства у державний бюджет становить 106 біл. карбованців. Валютний борг за дев'ять місяців 1993 року досяг 5.6 міл. дол. Підтвердилися дані про те, що концерн спорудив адміністративний будинок за 10 міл. дол., купив комфортабельний літак на дев'ть місць, збудував діловий центр, на що також пішло понад 3 міл. дол. Комісія кваліфікує ці дії як „безвідповідальне, недоцільне використання державного майна і грошей", що нанесло матеріяльних шкід державі. „Деякі процедури у веденні бухгальтерського обліку дають підстави підозрівати існування 'подвійної бухгальтерії', яка дозволяла приховувати від перерахування у валютний фонд України десятків мільйонів долярів", — скзав М. Попов. На думку Попова, попереднє рішення парляменту про застосування права вето на указ Президента України Леоніда Кравчука про створення концерну „Бласко" — є правильним, але запізнілим. У підготовленому проєкті постанови Верховної Ради, серед інших пунктів, Президентові України пропонується розглянути питання про усунення з посад мінстра транспорту Ореста Климпуша та президента концерну „Бласко—ЧМП" Павла Кудюкіна, на адресу яких депутати висловили звинувачення у розпродуванні кораблів.

Президент концерну „Бласко" П. Кудюкін виступити не міг, оскільки напередодні потрапив в автомобільну катастрофу, а міністер транспорту О. Климпуш у своєму виступі заперечив ці звинувачення, заявивши, що всі збудовані приміщення і всі структури „Бласко—ЧМП" є державними, акції не продані, питання про акціонування нема і жодного корабля нікому не передано, а лише здано у винайм на п'ять років.

Частина депутатів вимагала висловити недовір'я міністрові транспорту Орес

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА ГОТУЄТЬСЯ ДО ОЛІМПІЯДИ

Джерзі Ситі, Н. Дж. (Х. В.-Ф.) — Останнім часом чим раз частіше у засобах масової інформації появляються короткі чи довші згадки про те, що незабаром, вже в лютому 1994 року, розпочнуться в Ліллеґаммері, Норвеґії, зимові Олімпійські Ігри.

У ЗСА підготова до цих престижевих ігор у спортовому світі почалася невдовзі після того, як закінчилися зимові Олімпійські Ігри в Альбервіллі, Франція, 1992 року. Для України, що в тих останніх зимових Олімпійських Іграх була частиною об'єднаної дружини, до якої входили Росія, Україна, Білорусь, Казахстан і Узбекістан, справи виявилися дещо більш складними, як тільки сама підготова до наступних зимових Олімпійських Ігор. Ставши незалежною державою у 1991 році, Україна мала можливість виступити в наступних Олімпійських Іграх, але для цього передумовою було виконання різних зобов'язань — вплачення внесків, реєстрація та елімінаційні змагання.

Про всі ці турботи та намагання їх побороти розказує нам міністер молоді і спорту в Україні та президент Національного Олімпійського Комітету України Валерій Борзов, який у товаристві Лариси Барабаш-Темпл, представника НОКУ в ЗСА, відвідав Головну Канцелярію Українського Народного Союзу у понеділок, 17-го січня. Найважливішою ціллю його відвідин до ЗСА і Канади є в першу чергу представити справжній фактаж про участь та можливі осяги збірної України в зимових Олімпійських Іграх у Ліллеґаммері. Міністер В. Борзов уважає цей перший офіційний виступ України в Олімпійських Іграх історичною подією, саме тому, на його думку, треба доложити всіх старань, щоб це мало найкращі висліди. Він заявив, що делеґація України на зимові Олімпійські Ігри складається з 37-ох змаґунів і 47 офіційних осіб, куди входять представники

У Головній Канцелярії УНС (зліва): Л. Барабаш-Темпл, В. Сохан, А. Борзов, О. Благітка і У. Дячук.

(Закінчення на стор. 4)

Законодавці критикують плян Б. Клінтона

Вашінгтон. — У середу, 26-го січня, після виступу перед членами Конгресу президент Билл Клінтон зустрівся зі своїми однопартійцями-законодавцями і обговорив з ними перспективи якнайшвидшого прийняття пляну реформи системи охорони здоров'я. Президента насторожило те, що лідер республіканської меншости у Сенаті Роберт Дол, виступаючи з альтернативною промовою, пророкував його реформі поразку. Р. Дол критикував як безпідставні погрози Клінтона застосувати президентське право вето і заблькувати будь-яку реформу, якщо вона не охопить медичним забезпеченням всіх американців.

На думку Р. Дола, Президентові не вистачить голосів не лише у республіканському таборі, але й у демократичному, щоб втілити цю реформу в життя. Із виступів у середу високопоставлених чиновників Білого Дому, яблуком незгоди щодо нової реформи стане пункт про загальне медичне забезпечення. Один з дорадників Президента Джордж Стефанопулос сказав, що умова про доступність медичного забезпечення для всіх і кожного американця є „ключовим моментом і ми від нього не відступимо".

Секретар Департаменту фінансів Ллойд Бентсен звернувся у середу з промовою до групи відомих бизнесменів Америки, представників великих корпорацій і заявив їм, що Президент готовий піти на поступки в тому, що стосується видатків на медичне забезпечення для своїх працівників.

Деякі республіканці, і серед них сенатор з Арізони Джан МекКей, вважають, що промова Клінтона взагалі, а особливо в тій частині, яка стосувалася реформи охорони здоров'я, містила в собі багато протиріч і віщувала дальше розподілення позицій за партійною ознакою. Судячи з промови Клінтона, сказав МекКей, „нас чекає напружений і позначений партійним протистоянням рік".

У СВІТІ

В НІМЕЦЬКОМУ МІСТІ Вісбаден відбулася установча конференція нової правоконсервативної партії Союз свобідних громадян. Її головою вибрано 46-річного адвоката, колишнього члена Свобідно-демократичної партії Манфреда Бруннера. Партія рішуче виступає проти Маастріхтських угод, які передбачають економічну інтеграцію і валютний союз країн Европейської спільноти. М. Бруннер є певний, що у найближчих виборах до Европарляменту його партія дістане щонайменше третину голосів німецьких виборців.

ЗАКОНОДАВЦІ БІЛОРУСІ 209 голосами проти 36 висловилися за недовір'я голові Верховної Ради республіки Станіславові Шушкевичеві. Відтак парляментаристи голосували щодо примусової резиґнації голови кабінету міністрів Вячеслава Кебича, однак ця пропозиція не дістала належної кількости голосів. Голосування було спричинене причетністю цілого ряду урядових осіб, в тому числі С. Шушкевича і В. Кебича, до корупції. Напередодні голосування у парляменті С. Шушкевич сказав, що його політичні противники свідомо розповсюджують компромітуючі чутки, щоб змінити незалежну внутрішню і зовнішню політику Білорусі.

МОСКОВСЬКА прокуратура видала ордер на арешт професора-хеміка Віля Мірзаянова, якого влада звинувачує у розголошенні державної таємниці. В жовтні 1991 року В. Мірзаянов заявив в інтерв'ю для московських газет, що військово-промисловий комплекс Росії продовжує виготовляти і випробовувати нову бінарну хемічну зброю. У вересні 1992 року професор В. Мірзаянов знову виступив в пресі, за що був негайно арештований, однак під тиском правозахисних організацій його звільнили. Тепер В. Мірзаянова чекає судова розправа.

ЦИМИ ДНЯМИ в Китаї відбулася загальнонаціональна конференція, присвячена ідеологічним питанням. Генеральний секретар ЦК Комуністичної партії Китаю Цзянь Цземінь у своєму виступі закликав до „посилення партійної контролі над засобами масової інформації, літературою і мистецтвом". На його думку, китайська творча інтелігенція повинна служити зміцненню „соціялізму з китайською специфікою". Цзянь Цземінь підкреслив, що „економічні міркування можуть прийматися до уваги лише в другу чергу".

ІРАКСЬКА ОПОЗИЦІЯ повідомила, що в грудні минулого року відбувся черговий, і також невдалий, атентат на президента Іракк Саддама Гуссейна. Під час його поїздки по країні троє озброєних осіб зуміли наблизитися до колони урядових авт і відкрили вогонь з автоматів. Три охоронці президента загинули. Атентатникам вдалося втекти і поліція досі не може натрапити на їхні сліди. Опозиціонери стверджують, що підпільні групи, які випрацьовують пляни повалення Т. Гуссейна, активно діють у цілій країні, в тому числі і в армії.

КОМІСАР СПЕЦІЯЛЬНОГО підрозділу, який веде боротьбу з наркотиками в Таїлянді, Ковід Пакдівгумі заявив, що виробництво опіюму в „золотому трикутнику", у який входять прикордонні території Таїлянду, М'янми і Ляосу, досягнуло рекордового рівня за всю історію світового наркобизнесу. В імперії знаменитого „опіюмного короля" Гун Са, який переховується від правосуддя в горах М'янми, лише у минулому році було виготовлено майже чотири тисячі тонн цього наркотику.

В МОСКВІ ПЕРЕСТАЛА виходити прокомуністична газета „Правда". Заснована ще Леніном, вона до останнього дня проповідувала відновлення совєтської імперії. Причиною закриття газети стали незгоди між керівниками редакції і грецьким бизнесменом Янісом Янікосом, який мав поважний намір вплинути на політичну лінію газети і замінити більшу частину її працівників. Річ у тім, що Я. Янікос, президент кипрської сталеплавильної корпорації, володіє 55 відсотками засновного капіталу видавничої компанії „Правда", утвореної в 1992 році, і згідно зі законом має право вимагати змін у редакційній політиці. В останні дні стало відомо, що з економічних причин закрилася також московська газета „Россійскіе Вести".

ПОЛІТИКА ЗСА ЩОДО КРАЇН СНД НЕ Є УСПІШНОЮ

Вашінгтон. — Як інформує аґентство Ассошіейтед Пресс, в останні дні дуже багато західніх спостерігачів годяться в тім, що політика американської Адміністрації у відношенні до країн так званої Співдружности Незалежних Держав не є успішною.

Буквально після повернення президента Билла Клінтона з Москви звідти одна за другою стали приходити неприємні новини. Спочатку проголосили про свою резиґнацію ідеолог російських реформ Єгор Ґайдар і міністер фінансів Боріс Фьодоров. Відтак аґресивну і провокаційну заяву на адресу незалежних держав, колишніх совєтських республік, зробив міністер закордонних справ Андрєй Козирєв. В Україні запровадження дешевших кредитів викликало остаточний занепад економіки. Консервативна більшість білоруського парляменту позбавила влади голову Верховної Ради Станіслава Шушкевіча, відомого реформатора.

Однак найбільша криза відбувається в Росії. Міністер фінансів Б. Фьодоров, пояснюючи причини своєї резиґнації, сказав, що консерватистам вдалося здійснити „економічний переворот". Він був готовий залишитися на своєму пості у тому випадку, якби з уряду вийшли консерватист, голова Національного банку Віктор Ґеращенко, і прихильник колгоспної системи, заступник прем'єр-міністер Александр Заверуха. Проте прем'єр Віктор Черномирдін і президент Боріс Єльцин відмовилися виконати вимоги міністра фінансів.

Ще однією ознакою зміни політичного клімату стало повернення у склад Конституційного суду Росії Валерія Зоркіна, політичного противника президента Б. Єльцина.

Невеликою втіхою для демократичних сил може послужити той факт, що російська генеральна прокуратура розпочала кримінальну справу проти В. Жиріновського у зв'язку з публікацією його автобіографічної книжки „Останній стрибок на південь". Як заявили представники прокуратури, книжка містить підбурюючі заклики до війни. Тим часом В. Жиріновський на свою останню пресову конференцію прийшов разом з лідером німецьких неофашистів Ґерґардом Фреєм і заявив, що невдовзі його книжку „будуть вивчати в усіх російських університетах за обов'язковою програмою".

В АМЕРИЦІ

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРЕД Сенатською комісією у справах розвідки, директор Сі-Ай-Ей Джеймс Вулсі сказав, що після „холодної війни" світ не став абсолютно безпечним і що ще існують гарячі точки, які його дуже турбують. Дж. Вулсі підкреслив, що головне занепокоєння в Сі-Ай-Ей викликають Росія, Україна і Північна Корея. Першій, за свідченням американської розвідки, загрожує гіперінфляція, яка може перерости у соціяльні і політичні потрясення і привести до остаточного провалу ринкових і демократичних реформ. У Криму наростають сепаратистські настрої. Не виключене розчленування України з відходом частини до Росії. Північна Корея швидко нарощує свій військовий арсенал і продовжує дослідження над створенням нуклеарної зброї, сказав Дж. Вулсі. Він повідомив, що список країн, які найбільш непокоять, відкриває Північна Корея, яка, за даними Сі-Ай-Ей, зуміла за останній час створити одну або дві одиниці нуклеарної зброї.

ПІД ТИСКОМ громадських і політичних діячів секретар Департаменту юстиції ЗСА Джанет Ріно повідомила, що призначить велике жюрі, яке вирішить справу про можливість притягнення до кримінальної відповідальности Ернеста Едвардса. Його підозрівають у вбивстві студента-гасида Янкеля Розенбавма, який помер від ножових ран 19-го серпня 1991 року під час погрому у бруклинському районі Кравн Гайтс. Повідомлення про рішення Дж. Ріно прозвучало після її зустрічі з бруклинським прокуратором Чарлзом Гайнсом, який добивався проведення суду на федеральному рівні, і погроз сенатора Алфонса Д'Амато та конґресмена Чарлза Шумера, які заявили, що вони вимагатимуть проведення переслухань, на яких Ріно доведеться пояснити, чому вона так затягує справу про розслідування вбивства.

КРАЙОВА НУКЛЕАРНА ляблораторія у Лос Аламосі, в якій була розроблена американська атомова бомба, і Всеросійський науково-дослідний інститут експериментальної фізики в Арзамасі-16 підписали угоду про співробітництво. Угода передбачає концерсію військової технології для потреб мирної промисловости і розвитку науки. „Те, що це стане можливим за нашого життя, мало хто міг собі уявити", — сказав Стів Янґер, керівник програми фізики високої енерґії в Лос Аламосі. „Це дуже важливий і знаменний для нас день", — заявив директор російського науково-дослідного інституту.

ПІД ЧАС СЕНАТСЬКИХ переслухань секретар Департаменту енерґетики Гейзел О'Лірі заявила, що проведене її Департаментом розслідування показало, що під час „дослідів на людях" у 40—50-ті роки не були нарушені ніякі закони і правила. Її повідомлення тут же підхопив президент Билл Клінтон, який вимагав, щоб не лише Департамент енерґетики, але і всі інші установи, які мали відношення до проведення дослідів — Департамент оборони, НАСА, Сі-Ай-Ей та інші, — провели розслідування. Президент говорив і про компенсацію „жертвам". Як і можна було очікувати, піднята демократами в Адміністрації Клінтона і в Конґресі паніка виявилася безпідставною: „Досліди, — заявила Г. О'Лірі в Сенаті, — не порушували ні медичних стандартів, ні моральних норм, ні законів Нюрнберзького трибуналу". За словами О'Лірі, Департамент енерґетики розслідував від 200 до 260 дослідів: учасники дослідів діставали авсолютно безпечні дози радіяції.

ЗСА ПРОДАДУТЬ Кувайтові 210 ракет „Пейтріот" і п'ять пускових пристроїв для них. Як повідомила кувайтська газета „Аль Ватан", угода про доставу в емірат цієї зброї була підписана в Ель Кувайті з американською компанією „Ретин", яка випускає ракети „Пейтріот". Ці ракети вперше були широко застосовані під час військових дій проти іракської окупації Кувайту.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send adress changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку-$22.00, на 3 місяці-$12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Б. Клінтон: Стан Унії

Президент Билл Клінтон, відомий, добрий промовець. Завдяки своєму красномовному талантові він, найменше приготований на становище президента ЗСА, переміг свого суперника, найбільше і найкраще приготованого. У своїй промові у минулий вівторок „Про Стан Унії" перед обома палатами Конґресу і запрошеними гістьми, він знову говорив про творення ним „Нової Америки", знову приписав собі покращання економіки ба, навіть запевняв, що за один рік його президентури зроблено для народу більше, як за попередні чотири роки (каденція президентури Джорджа Буша). Високопатріотичну, приблизно 70-хвилинну промову, яку тисяча слухачів, палко стоючи, оплескувала промовця, що на цьому вечорі осягнув верх своєї кар'єри. Можна підписатися під тим, що Президент говорив про жалюгідну американську бюрократію і про височенні кошти лікування в американських шпиталях, і про найперше право й обов'язок батьків виховувати своїх дітей, — про жахливу ситуацію у школах із школярами, які мають револьвери у кишені, про необхідність перевести реформу щодо опіки державвою над здоров'ям громадян, про конечність прийняти гострий закон проти пошести злочинства. Але в цій останній справі обмежився до поради загостреної кари для ноторійних злочинців, які відзискавши волю — знову грабують і вбивають. Рясно оплескувано Президента заяву, що не буде дальшої редукції збройних сил та обмежування бюджету на оборону. Рясно оплескувано його за запевнення, що покращав баланс закордонної торгівлі, що він, Президент, підтримує демократію у широкому світі, права людини у Китаї та економічну реформу у недавніх комуністичних країнах. Це була довга і реторично гарна промова, яка проте була рясно переплітана фразами й обіцянками — згідно з прикметним Клінтонові стилем. За традицією відповідав голова республіканської меншости в Конґресі, сенатор Роберт Дол, який заявив, що республіканці у принципі готові співпрацювати з демократичним Президентом, як наприклад, у схваленні тридержавного безмитного договору НАФТА. Але спростував Президента: за його, Клінтона, однорічного урядування проголошено найбільше в історії Америки число нових податків. Погодився, що потрібна реформа у ділянці опіки над здоров'ям, але закинув Клінтонові неправильний засадничий підхід до цієї справи — обмеження прав людини при збільшеній контролі уряду. „Існує у нас проблема здоров'я, немає кризи". Правильно вказав на конечність закінчити нестерпний стан „оборотових дверей" американського судочинства: злочинець входить до суду і тими самими дверми виходить на волю...

У промові президента Клінтона була згадка про Україну. Він знову висловився з великим признанням про Україну, що виреклася ядерної зброї разом із Казахстаном і Білоруссю, та запевнив, що треба помогти Україні в її економічній кризі. Дуже важливою була заввага Клінтона, на яку не звернули уваги пізніші коментатори, а саме, що Росія може тримати своє військо на території усамостійненої нової країни тільки за згодою тієї країни. Та заввага Клінтона стосувалася недавньої заяви російського міністра закордонних справ Козирєва, що мовляв, Росія має намір своїм військом ґарантувати у нових державах, колишніх членів СССР, права тамтешніх російських національних меншин. Клінтон підкреслив теж, що передумовою миру є ненарушність існуючих державних кордонів — це теж стосується України.

У негайних коментарях на телевізійному екрані Ей-Бі-Сі один мешканець Ню Йорку з жалем ствердив, що про конечність боротьби із злочинством говорили вже президенти Ричард Ніксон і Роналд Реґен, але вся та реторика не має ніякого реального значення в обличчі факту, що злочинство зростає у всіх стейтах Америки, включно з Дистриктом Колюмбії із столицею Вашінґтоном.

Американці люблять паради, які ввійшли у традицію. Промови американських президентів „Про Стан Унії" — це саме одне з таких традиційних видовищ. Формально кожночасний Президент має накреслити коротко найважливіші існуючі проблеми і подати плян найближчої своєї діяльности. Насправді — хід подій, звичайно, перевертає існуючий плян, а промова Президента — це нагода для автореклями і виголошення високопарних фраз. І це ще — один епізод.

Ярослав Гайвас

РАДИКАЛЬНА ЗМІНА, АБО...

Конечність радикальної зміни в Україні і то під кожним оглядом така очевидна, що її одверто уже ніхто не заперечує. Хоч десь на периферіях життя, або в окремих замкнутих групах, чи осередках є ще сили, що хотіли б затримати існуючий стан, щоб могти у ньому паразитувати, не даючи нічого ні суспільству, ні державі. Тим силам неважливо, що такий стан веде неминуче до його краху, але вони заінтересовані тільки в тому, щоб наживатися, або владувати до останніх можливостей, до останнього моменту.

А де ж зміна? Найвиразніша й найпростіша дорога через вибори, які вже так недалеко. Але на дорозі до них стоїть перше питання: чи відбудуться у призначеному часі, тобто 26-го березня ц. р.? Хіба так! Хоч тут і там чути голоси, щоб їх відкласти, а в додатку до того передвиборча підготова така млява, така неповна й невистачаюча, що оправдати неготовістю до виборів їхнє відкладення не було б без ґрунту. Але які були б наслідки того? Сьогодні немає вже найменшого сумніву, що тотальне заламання функційности тих рештків державної системи і державної влади, які ще існують, було б неукниме і це вже в недалекому часі.

Був би ще інший вихід поза виборами, це коли б була якась організована національно-суспільна сила, яка могла б дорогою доконаного факту перебрати владу, чи вірніше, усунувши те, що доживає свого віку, взяти на себе обов'язок створити нову владну працюючу систему. На жаль, такої сили немає. Політично-партійний відтинок цілковито за ті роки, коли він міг і повинен був рости і розвинутися цілковито не дописав, кажуть, але це не перевірене, що найсильнішою одиницею є комуністичні угрупування, але й вони свідомі, що їм далеко до того, щоб взяти на себе, не оперте на народній волі, усунення того, що є, та створення чогось нового. Майже клясичною у таких випадках розв'язкою є перебрання військовими силами відповідальности. Одначе і це в нас неможливе. Бо самі збройні сили не готові до того, від такого тягару вони попали б у стан абсолютного хаосу, навіть коли б якісь командуючі елементи зважилися взятися до того. Але таких елементів на вершку військової піраміди немає і бути не може.

Є ще один найгірший варіянт закінчення існуючого стану, не очікуючи виборів. А це генеральний страйк господарсько-технічної цілости України. Правда, останнім часом знову чути голоси, серед деяких профспілкових елементів про потребу такого генерального страйку. Одначе, ті голоси слабкі, а елементи, що їх підносять ще слабші. Впрочім усі, хоч трішки відповідальні, профспілкові діячі, здають собі справу, що генеральним страйком вони аж ніяк нічого позитивного ні для себе, ні для цілости суспільства не осягнули б, а тільки спричинили б загальний хаос і, мабуть, упадок. Отже, взяли б на себе відповідальність за руїну, не маючи ні сил, ні виглядів знайти якийсь вихід з існуючого стану.

Останніми дослівно днями серед деяких кіл у Києві висунено думку: щоб не губити існуючого мандату й леґітимности, Президент Леонід Кравчук скликав національно-суспільний синедріон-нараду старійшин з включенням президії Верховної Ради і Кабінету міністрів — і разом з ними шукав виходу з існуючого імпасу. Хоч на перший погляд ця розв'язка має дещо позитивного в собі, але вона і важка до виконання, і складна, і найважливіше не дуже обіцює успіх.

Отже, залишаються вибори. Найбільше насторожує в справі виборів те, що підготова до них майже непомітна. У висліді якогось запаморочення ті, що схвалювали виборчу ординацію, виключили з нормальної участи у виборах політичні партії. Які вони убогі не були б, але вони є і найважливіше є між ними такі, що мають перспективи перед собою. Дотепер, наскільки ми повнотою поінформовані, тільки Соціялістична партія під проводом Олександра Мороза, тобто партія комуністів, проголосила свою виборчу програму. Інші радяться, сходяться і розходяться. Симптоматичним є факт, що найголовніші з них зуміли покищо, а це вже два місяці до виборів, а коли ця стаття появиться, буде іще коротший час створити „постійну нараду". Очевидно, що й це добре. Але вже в тій назві кволість, брак динаміки, брак оперативности, власне того, що в такому гарячому часі найпотрібніше.

Який буде вислід тому?

(Закінчення на стор. 4)

Михайло Шпонтак

БРАКУЄ ВОЛІ ПРОТИСТОЯТИ ЗЛУ

Деякі голоси в українських засобах масової інформації в Україні, як подає „Радіо Україна" та в діяспорі, схвалюють українсько-російсько-американську „заяву", а властиво угоду трьох держав про передачу цілого нуклеарного арсеналу, розташованого на території України, Росії для демонтування. Але є численні голоси і проти цієї угоди про нуклеарне роззброєння України, твердячи, що передача нуклеарної зброї не сприяє національній безпеці відновленої незалежної української держави. В заміну за позбавлену нуклеарну зброю, підписана в Москві угода передбачає постачання Україні палива для атомових електростанцій, видобутого з високоякісного урану в боєголовках, вартости одного більйона (це одна дванадцята частка вартости видобутка палива — за якою формулою?) протягом 20 років та відносно невеликі суми, 176млн. дол. для розмонтування нуклеарної зброї і 155 млн дол. для економічної технічної допомоги від ЗСА.

Сам президент Билл Клінтон мусів усвідомити собі, що це мізерні суми в порівнянні до економічних потреб України і що дотепер отримала Росія, бо він пообіцяв значно збільшити економічну допомогу, якщо Україна переведе скоро відповідні реформи економіки. Президент ЗСА також особисто запросив Україну стати членом „Партнерства для миру", яке надасть незалежній демократичній українській державі „почуття національної безпеки", — це ніби поширення дій НАТО на Схід. А яка реакція на договір трьох держав в американській пресі. Пропоную думки читачеві визначного журналіста, політолога Вілліяма Сефаєра.

У статті п. з. „Сила волі супроти паперу" в „Ню Йорк Таймсі" з 17-го січня, Вілліям Сефаєр вказує на інтереси України і сусідніх країн та Боснії у зв'язку з підписанням угоди трьох держав у Москві про нуклеарне роззброєння України, 14-го січня 1994 року. Автор статті твердить, що договір, що його підписали Єльцин, Кравчук і Клінтон — це тріюмф здорового глузду і майстерности американської дипломатії. Гучний розголос зустрічі на вершинах НАТО з „Партнерством для миру" спонукав українського лідера вплинути на декотрих членів Верховної Ради України (ВР), — вони все ще можуть відкинути угоду — „повірити Росії". Клопітливою часткою договору, продовжує автор, — є натяк можливости приватної ґарантії безпеки, ніби обіцяної Україні Б. Клінтоном. На випадок зудару двох завзятих сусідів. Президент ЗСА не може заскочити американців з подібною несподіванкою, „О, я забув сказати вам, — що якщо Москва заатакує Київ нуклеарною зброєю, я пообіцяв нуклеарну масивну відплату". Для зменшення ґльобального нуклеарного риску, уділення розвідувальної інформації Україні було б оправданим. Але часи секретних угод Рузвелта минули. Щоб наше слово, — твердить автор, — стало зобов'язуючим — потрібно відкритих договорів у дусі Вілсона.

Вислід поїздки президента Клінтона був доцільним, хоч резиґнація провідного російського реформатора Єґора Ґайдара зараз після прощання американців, вказує на це, що обіцянки Б. Єльцина в справі продовжування економічних реформ — дещо облудні. Автор питає, „Що ми вдіємо з послабленням НАТО?" Президент Клінтон вважає, що ситуація у Боснії — підрядна, але ж вона стала найважливішою справою Заходу. Справа відкликання бльокади достави зброї Боснії, — брудного вчинку ООН, — яка унеможливлює боснійцям боронити себе — є мертвою тільки тому, що Президент відмовляється її оживити. Якби мусулманські оборонці Боснії могли отримати відповідну рівновагу зброї, сербські напасники мали б причину до серйозних мирових переговорів. Коли б ЗСА запропонували в Раді безпеки ООН відкликати бльокаду достави зброї боснійцям, хто б ставив вето супроти такої пропозиції — Джан Мейджор, Боріс Єльцин? Але Клінтон, — дорікає автор, — покинув справу відклику бльокади чи „лифту-і-завдання удару" в наслідок дорадників крайової безпеки ЗСА і нового голови Об'єднаних штабів, Джана Шалікашвілі, що є

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про місце на відпадки

Ніхто і не подумав би, що славна своїм чорноземом і родюча наша Україна може бути тепер місцем на відпадки з усієї Европи. Але так пише про неї Петро Коломиєць у репортажі, що його найшла я у жовтневому числі тижневика „Україна". Ще гірше, він називає її „помийницею" Европи і, на жаль, дає на це ряд доказів.

Щоб було читачам ясно, ідеться тут про нечесних торгівців із Західньої Европи і ЗСА, які продають тепер в Україну найгірший товар за солоні гроші, вважаючи, що у бідній Україні „все приймуть".

Ось подає він, як українська фірма „Київ—Іст—Вест" купила від американського харчового підприємства Беніян Корпорейшен харчі за 16,000 дол. Коли, однак, прийшов так дорого заплачений товар у пакунку на 18 тонн і експерти Торгово-Промислової Палати його відкрили, відтам висипалися щурі, які знищили частину товару. Про це подали у своєму звіті експерти ще і повідомляючи, що частина харчу для дітей мала задавнений термін продажу (дата червень 1992 року), а пляшки з рослинною оливою пошкоджені щурами повиливалися... Розуміється, неможливо буде дістати гроші, як відшкодування, а ще й митниці мусять заплатити за цей товар.

Автор статті подає ще ряд інших доказів, як ошукують тепер Україну із доставою чужинецьких продуктів і це так харчів, як і одягу. Довідуємося про джінси, що в першому пранні розпадаються, імпортовані сиґарети, в яких є цвіль, про каву, що є або суроґатом з Німеччини чи Англії або така з Бразилії, яку там уживають на погній, а в Україні продають її за солоні гроші, як „найкращу". Довідалися ми про підроблювання „снікерсів" або кросівок, як їх називають в Україні, про коньяк з Грузії і вина з Криму, що пройшли через руки посередників фірм-посередників, а є такими фальсифікатами, що вже є сотні їхніх жертв у лікарнях.

Як нас інформують, в Україні є тепер лише один закон про „захист прав споживачів", де наприклад, у ЗСА таких є десятки, і того одного ніхто не притримується.

Але хоча впродовж двох місяців перевірено 580 торговельних підприємств і у 440-ох стверджено великі зловживання далі нічого не зроблено, щоб існуючий стан направити, бо всі хочуть легко заробити гріш. Отже, купівля товарів фактично вже не придатних до вжитку стоїть на порядку денному і такий товар дістається в руки нашого населення, яке платить за нього неспівмірно високу ціну. Зіпсовані, знищені частинно продукти переходять через кордон в Україну цілими тоннами із Західньої Европи та ЗСА, підробки високоякісних фірм з одягу чи взуття і все те находить покупців у бідній нашій батьківщині. Що ж, отже, дивного, що наша земля стала місцем на відпадки, які вже нікому іншому не придатні?

Це стається, коли на всіх щаблях стараються люди легким способом заробити гроші. Чи можна дивуватися малим комерсантам, коли їхні колеги в державному секторі так само стараються шахрувати? І чи можна дивуватися цьому, що чужинецькі підприємства посилають найгірші „відпадки" свого товару, коли ці відпадки приймають в Україні?

Блудне коло продавців і споживачів може направити на чесну дорогу тепер лише відповідна державна структура, яка протиставиться зловживанням лиходіїв.

О-КА

Катерина Щупляк

БІЛІ ТРОЯНДИ

IV

• • •

Літо. Довкола все розквітло, забуяло. Йшло 23-тє літо життя Ігоря Коцюби. На батьківському подвір'ї дзвеніли чарівні звуки баяну.

— Валентино, Ігор знову грає і співає, — говорив беззубий хлопчик, заглядаючи в дірку паркану.

— Дуже гарна музика, — сказала вихователька.

— Ми знаємо цю пісню, — гукнула синьоока дівчинка, і заспівала тоненьким голоском:

Ніч, темна ніч,
Скажи, нащо забрала
в мене крила?
Ніч, темна ніч,
Скажи мені, де ходить моя мила.

Вихователька щиро засміялася.

— Ці пісні не для вас, жовтодзьобики, ідіть бавитися! — Ці пісні для дорослих.

— Ну і що... ну і що?.. — засміялися діти. — А ми знаємо..., — і з галасом відбігли від паркану, що відділяв їхній дитячий садок від подвір'я Коцюбів.

Так, діти знали багато пісень із Ігоревого репертуару. Вони часто повторювалися на їхніх денних репетиціях.

• • •

Ігор на своєму інвалідському візку під'їхав до воріт, вдивляючись на дорогу. На його колінах лежала книга Стендаля „Червоне і чорне". Ця книга дуже хвилювала його. Ігорева юна душа прагнула пережити правдиві хвилини кохання, але де воно?.. Мабуть, забарилося... Хлопець зробив незґрабний рух рукою і книга впала на землю. Чиясь ніжно-біла рука піднесла книгу і подала йому.

Він глянув: перед ним стояла струнка дівчина з чорними бездонними очима.

— Дуже дякую, — сказав Ігор, ніяковіючи.

— Дуже прошу, — відповіла дівчина, посміхаючись.

Зав'язалась розмова. Дівчина сказала, що вона була в клюбі Залізничників і чула, як він грає і співає і, що в нього чудовий голос.

— Дуже дякую, — сказав розчулений Ігор, радіючи похвалою. А дівчина була дійсно гарна. Та й ім'я чудове — Роксоляна. Тепер, щовечора, чорноока красуня відвідувала Ігоря, а не раз їздила з ним на концерти.

Ця мила львів'янка вдихнула в нього нове творче натхнення, новий порив до життя. Ігор відчув себе окриленим, дякуючи долі, що принесла йому крихітку щастя.

• • •

Надія повернулася із роботи пізно.

— Так смачно пахне. Хто нині варив їсти, цікаво? — спиталася вона здивовано.

— Ігор, — відповів Юра.

— Це правда, Ігоре? — спитала мати, підвівши догори брови.

— Так. Віднині я буду вивчати секрети кухні, мамо, — сказав Ігор, посміхаючись.

Мати тішилась, що син сам знаходить собі зайняття, не лишається наодинці із своїми думками.

Юра оженився. Його молода дружина — студентка, була чула, сердечна. До Ігоря вона відносилася, як старша сестра. Ігор, у відповідь, допомагав їй куховарити, пекти, давав цінні поради.

Він завжди старався свій вільний час заповнити якимись заняттями.

— Мамо, може ти де довідаєшся про ручну роботу для таких, що її можна виконувати вдома? — одного разу попросив Ігор.

— Добре, сину, — відповіла Надія.

Вона чудово розуміла його, і чуле її материнське серце не могло йому відмовити. У комерційній газеті вона вичитала, що є якраз така робота як хотів Ігор. Кінцівки шнурівок треба було оформлювати металевим оздобленням, яке стискалося спеціяльним інструментом. Ігор зрадів. Вони відповіли на дане оголошення. Привезли шнурівки і залізні наконечники. Тепер, у вільні від музики години, Ігор заробляв собі ще якись „гріш", може, колись прийдеться оженитися... Цю таємну мрію він давно виношував у своєму серці, але про це ні з ким не ділився.

• • •

Прийшла відповідь із Ляйпціґу. Замовлення прийнято. За три місяці вони отримають протези. Всі в хаті раділи. Особливо радів Ігор. Він уже уявляв себе на протезах, загартовував відтепер свою силу волі, маючи шалене бажання освоїти цю складну допоміжну техніку, яка мала замінити йому ноги.

Мрії... Мрії... Мрії...Цими далекими мріями жив львівський юнак Ігор Коцюба, якого незаслужено скривдила доля. Але, „людина мислить, а Бог — креслить".

• • •

Батько збудував ґараж, лишалося його лише помалювати. Ось і цим літнім днем Ігор поспішав на допомогу Юрі, який вже працював на даху.

Хлопець повертався із музичної бібліотеки, кваплячись до хати. Несподівано із-за повороту на дорогу вискочила мала дівчинка. Ігор різко скрутив керівницю, тіло втратило рівновагу, машина двічі перекрутилася і... стала.

Збіглися люди, приїхала „Швидка допомога", але на цей раз — даремно... Не вдалося врятувати життя.

Надія стояла під дверима лікарняної кімнати, де лежав нерухомий Ігор.

• • •

Ось і стою перед ним... Він лежить у білій труні, серед білих троянд, що їх він так любив... Лежить, як живий... Красень з русявим хвилястим волоссям освічений сяйвом свічок.

Скільки ще не доспівано пісень тобою, Ігоре!.. Скільки ще не сказано слів про кохання для твоєї любки!.. Чому тебе доля так тяжко покарала, і за що..? Я не знаходила відповіді на свої запитання. Душа ридала, сповнена невимовним жалем.

...Мав тебе Бог забрати, чому не забрав у ті твої вісім літ..? Чому..? Скільки сили, енергії, праці ти приклав аби вирівняти свою зруйновану, скалічену життєву дорогу...! Та Бог не дав... Дні Господні — непередбачені...

• • •

За два тижні після похорону із Ляйпціґу надійшли протези.

В Чикаґо відбудеться виставка мистецтва

Ю. Віктюк: скульптури.

О. Дяденко: „Погляд" (олія).

„Якщо б усі люди займалися мистецтвом, світ був би гарний", — таку тезу висловлює героїня оповідання „Меланхолійний вальс" О. Кобилянської. На щастя, є між нами багато визнавців цієї тези; їх досить, щоб зробити світ хоч трохи кращим. Виставки мистецьких творів завжди були тими особливими подіями, що вносили красу в життя української громади Чикаго. В останніх роках їх число збільшилося, бо маємо змогу вітати поміж нами мистців з України. Отже, до певної міри, наше життя таки покращало.

Чергова мистецька несподіванка чекає нас у днях 11-го, 12-го і 13-го лютого ц.р., коли оглядатимемо твори аж 11-ох дуже цікавих мистців з України. Ось деякі, дуже короткі дані про творців запланованої виставки: Олександер Бородай, закінчив Дніпропетровське Художнє Училище й Київський Інститут Мистецтва, член Спілки Мистців України та мистецької групи „Доля", виставлявся в Україні, ЗСА та багатьох країнах Европи, працює в монументальному живописі, у графіці та емалі.

Юрій Віктюк, добре відомий і популярний у ЗСА мистець зі Львова, студіював у Львівському Училищі Прикладного Мистецтва та у Львівському Інституті Прикладного і Декоративного Мистецтва, член Спілки Мистців України, виставлявся в Україні, ЗСА, Польщі та Росії, визначний графік, живописець та ілюстратор. Юрій Гущеня закінчив Львівський Інститут Декоративного і Прикладного мистецтва, виставлявся в Україні, ЗСА та Польщі, працював у графіці, малярстві та малюванні на склі, член групи „Доля". Олена Дяденко закінчила Львівський Інститут Декоративного і Прикладного Мистецтва, членка групи „Доля", виставлялася в Україні, ЗСА та Польщі, проявляє себе у жанрах малярства, графіки, кераміки та батіку. Василь Качуровський — єдиний у цій групі американський українець, пенсіонований куратор Українського Інституту Модерного Мистецтва, почесний член групи „Доля", мав особисті й брав участь у групових виставках, працює в малярстві та мішаній техніці. Олексій Коваленко закінчив Київське Художнє Училище, член групи „Доля", виставлявся не раз в Україні й ЗСА, працює у графіці, реставруванні мистецьких творів, сценічному обладнанні та анімації. Еріка Комоні закінчила Ужгородське Училище Мистецтва й Львівський Інститут Декоративного і Прикладного Мистецтва, була кілька разів нагороджена за свої праці, виставлялася в Україні, ЗСА, Мадярщині, Польщі й Чехо-Словаччині, проявляє себе в малярстві, графіці, батіку та кераміці. Наталія Ляпандра, саме кінчає Львівський Інститут Декоративного і Прикладного Мистецтва, виставлялася в Україні й ЗСА, спеціялізується у батіку та розписі на шовку. Юрій Скорупський закінчив Львівський Інститут Декоративного і Прикладного Мистецтва, Державний інститут мистецтва в Москві та училище різьби в дереві, є членом-основником групи „Доля", а також основником школи різьби в дереві у Раві Руській. Виставляв свої твори в Україні, ЗСА, Польщі та Росії, є членом Чикагської коаліції мистців, у нього широке поле зацікавлень, а саме: малярство, мішана техніка, скульптура, іконопис, реставрування.

Михайло Ткаченко навчався у Львівському Інституті Декоративного і Прикладного Мистецтва, якого опісля був викладачем, є почесним членом групи „Доля", виставлявся в Україні, ЗСА, Польщі, Еспанії, Мадярщині та Срі Лянці, спеціялізується в монументальному живописі. Олександер Ткаченко кінчав Дніпропетровське Художнє Училище, член Гільдії мистців-графіків у Шотляндії та групи „Доля", виставлявся в ЗСА, Польщі, та Голляндії, дуже цікавий у своїх авангардних працях, крім графіки, займається живописом та мішаною технікою.

Як бачимо, усі учасники запланованої виставки — це цікаві художники з неабияким мистецьким стажем. При такому складі виставка заповідається небуденною артистичною подією, що окрасить наші будні серед цьогорічної гострої зими в Чикаго. Щиро запрошуємо до участи.

Оксана Роздольська

Просять допомоги для будови церкви на Волині

Шпиколоси, село Крем'янецького повіту, Білокриницька волость, Волинь, 8 кілометрів від Крем'янця. Колись був там став і млин. В кінці XIX століття було там 85 домів і 506 жителів, дерев'яна церква з 1720 року. За переписом 1545 року село належало до крем'янецького замку, а пізніше перейшло до Яцка Жабокрицького. Тоді село Шпиколоси мало 11 тяглих людей, які мали обов'язки орати і засівати замкові землі, а також 19 путних слуг (бояр), які відбували службу кінно і які давали до замку двадцяту віцю річно. На горі Лютрі були колись два великі кургани.

Перед Другою світовою війною село Шпиколоси мало свою читальню „Просвіта", яку в 1936 році польський уряд зліквідував. Був млин та великі пасовиська для худоби та коло 500 будівель (номерів хат), п'ятирічна сільська школа, яка вилонювала молодь на вищі студії до Крем'янця та в світ. Перед війною, коли польська влада заборонила читати українські часописи, які появлялися в Галичині, головно у Львові, наше покоління зорганізувало доставу преси до Збаража, а звідтам роверами розвозили по всіх закутках свідомої Волині.

Приїзд німецьких окупантів село зустріло майже велично, знаючи большевицьку тактику, але вкоротці розчарувалося, коли українські села горіли, а молодь ловили як звірів і силою вивозили на тяжкі роботи до Німеччини. В цей час селяни також зорганізувались і зняли з дзвіниці великий дзвін і тайно закопали.

В 1943 році молодь порозбігалася до лісу в ряди Української Повстанської Армії (УПА), яка мала свій осідок недалеко поблизьких сіл: Стіжок, Антонівці і Лішня.

13-го липня 1943 року німецькі есеси з польською поліцією оточили село Шпиколоси враз з хуторами та все спалили безпощадно — кого зловили, допроваджували в збірний пункт в селі до домівки пожежної сторожі, а пізніше облили бензиною і домівку підпалили. Згоріло там понад 30 осіб живцем. А на другий день приїхали і знову запалили на високій горі дерев'яну церкву, збудовану, як подано, в 1720 році.

З бігом часу селяни православні збиралися на Службу Божу в маленький капличці на цвинтарі, але й вона зруйнувалася.

А тепер, коли відновилася Українська Православна Церква в Україні та само стійна українська держава, селяни згрупувались, відкопали захований дзвін, і почали будувати нову православну церкву, яка вже сьогодні викінчується, але брак фондів в сучасній українській кризі на будівничі матеріяли — Комітет будови храму звертається до нас в діяспорі, головно наших волиняків та друзів доброї волі, щоби ми допомогли їм закінчити будову Церкви в Шпиколосах для них і майбутніх поколінь.

Зібрані пожертви на будову церкви будуть пересилані відповідальними особами до Будівничого комітету церкви під розпискою із прізвищами жертводавців через українську православну церкву в Ірвінгтоні. Н.Дж.

Пожертви просимо пересилати на адресу: „Шпиколоси" Holy Trinity Ukrainian Orthodox Church, 680 Stuyvesant Ave., Irvington, N.J. 07111.

ЯК ПОВІДОМИЛА телевізійна станція в Індіяні, ексчемпіон світу з боксу у важкій вазі Майк Тайсон, який відбуває шестирічне тюремне ув'язнення за зґвалтування, готовий визнати себе винним в обмін за передчасне звільнення. Телевізійна станція повідомила, що адвокати боксера і прокуратура стейту Індіяна ведуть переговори з цього приводу.

Округи Баффало і Рочестеру УНС відбули організаційні наради

Дня 30-го жовтня 1993 року в залі церкви св. Івана Хрестителя в Кенморі, Н.Й. відбулися організаційні збори Округ Баффало-Рочестер.

Збори відкрив голова Баффалівської Округи Роман Конотопський, представив головного касира УНС Олександра Благітку і голову Округи Рочестер Петра Дзюбу. О. Благітка попросив присутніх до молитви, яку провела О. Бережницька, член Контрольної комісії Округи Баффало. Одноминутною мовчанкою вшанували пам'ять померлих членів.

Головний касир попросив до слова господаря зборів Р. Конотопського, який подав звіт про працю з Відділами і популяризацію УНСоюзу. Багато праці вложено в підготову концерту хору „Думка" з Києва, який увінчався успіхом. Влаштовано пращальне прийняття для спортовців з України, які брали участь в Універсіяді.

Журбою Округи є пасивність найбільшого Відділу в Баффало, що також негативно впливає на інші відділи.

О. Благітка подякував голові за докладний звіт і попросив голову Округи Рочестер П. Дзюбу, який в короткім звіті подав співпрацю з відділами, створення Комітету святкувань 100-ліття УНСоюзу і співпрацю з баффалівською Округою. Подякував за смачне і тепле прийняття, яке перед зборами приготовили Зенон Боднарський з дружиною Марією при помочі М. Гнатик і К. Ланг.

Головний касир в своїм слові підкреслив, що Рочестер зайняв четверте місце з усіх Округ УНС. Він роздав присутнім друкований звіт округ Баффало, Рочестер і цілого УНСоюзу. До позитивної сторінки зарахував надвишку з інвестицій, та приходи з винайму будівлі УНС. Прибутки УНС зростають, є старання дістати дозвіл на нові забезпеченеві грамоти в Ню Йорк Стейті. Дуже корисною є праця Бюра УНС у Вашінґтоні. До видатків зарахував доплати до видань, витрати Союзівки, видано понад один і пів мільйона долярів на народні цілі і допомогу Україні. На жаль, членство УНС в загальному зменшується і це є журбою не тільки централі, але також і управ округ, відділів, секретарів і активістів УНС. Йде підготова до святкувань 100-ліття УНС, видання пропам'ятної книги та історії УНСоюзу.

В запитах присутні порушували справи, пов'язані з полісами і загальні, зв'язані з забезпеченням. Були питання, чи радіопрограми приносять користь в приєднуванні нових членів, присутні висловилися негативно і піддали думки, що особисті контакти є найкращою запорукою в цій ділянці. Слово забирали інж. П. Лищишин, Л. Хомяк, П. Дзюба з Рочестеру, О. Гаврилюк, З. Боднарський, О. Бережницька, В. Сивенький і І. Яремко з Баффало.

По вичерпній виміні думок Р. Конотопський подякував всім за присутність і закрив збори Округи.

Василь Сивенький

Св. Миколай і ювілей 164-го Відділу в Бервику

Бервик, Па. — 4-го і 5-го грудня 1993 року 333-ий та 164-ий Відділи УНС влаштували тут традиційну зустріч св. Миколая для юних союзовців та дітей парафії свв. Кирила і Методія. Тому, що приблизно в той сам день припав 75-ий ювілей 164-го Відділу. Цей Відділ прилучив святкування свого ювілею до святкування св. Миколая. В суботу відправилася Служба Божа за покійних членів 165-го Відділу, а в неділю влаштовано зустріч із св. Миколаєм. В ній брало участь 155 парафіян, між якими було 30 старших дітей, 25 молодших та коло 100 батьків і гостей. Церковна заля була заповнена.

Отець Іван Бекеч, парох, висловив гарні слова про заснування 164-го Відділу і рівнож представив секретарів 164-го Відділу, Тимка Бутрея, який також є головою УНС Округи у Вілкс-Беррі, та Володимира Боберського, секретаря 333-го Відділу. Отець Бекеч висловив бажання, щоб всі парафіяни належали до УНСоюзу і заохочував парафіян податися в цій справі, до вищезгаданих секретарів.

Імпреза гарно вдалася, а діти забавлялися і тішилися дарунками.

НА ПРЕСОВІЙ конференції в італійському місті Пізі було повідомлено, що збудована вісім сторіч тому славна Пізанська вежа, відхилення якої від перпендикуляру становило вже майже п'ять метрів, „трохи стала рівнішою". В її основу заклали 600 тонн свинцевих брусів, щоб унеможливити падіння. Міська влада вважає, що вежу буде не тільки врятовано, але й невдовзі відкрито для туристів.

Скандал...

(Закінчення зі стор. 1)

тові Климпушеві та президентові концерну „Бласко" П. Кудюкіну і вимагали повернути на становище керівника ЧМП, або на іншу рівноцінну посаду, попереднього директора Чорноморського морського пароплавства Пилипенка, якого рішенням Верховної Ради усунули з посту начебто несправедливо. Тоді виступила депутат Лариса Скорик і навела інші цифри, які на її думку засвідчують протилежне: Пилипенка усунено за численні порушення і що за його керівництва до державного бюджету нічого не надходило, а ось від концерну „Бласко" надходження у державний бюджет були.

Пристрасті вирували до 7-ої години вечора, але депутати так нічого й не вирішили з цього питання.

У першій половині дня ухвалено постанову про державну програму приватизації з п'ятьох точок. Коментуючи цей закон, Віктор Пинзеник сказав, що в економіку України вводиться колгоспна система. Депутат Володимир Пилипчук зауважив, що закон створює і фінансові, і економічні передумови для розвитку сепаратизму в Україні.

Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

Уряду, НОКУ, преси, тренери та інший конечний персонал. Змагатиметься делеґація України у 10-ох видах зимового спорту, що включає: біятлон, бобслей, гірськолещатарський спорт, двозмаг (стрибки, лещатарські перегони), ковзанярський спорт, лещатарські перегони, санний спорт, стрибки зі скічні, фігурне ковзання та вільний стиль. Крім того, голова НОК підкреслює, що в цьому першому своєму офіційному виступі Україна не розраховує конечно на медалі, будь-які місця вкажуть на те, що українських змагунів не можна легковажити. Все ж таки він уважає, що між українськими змагунами є потенціял, який може заскочити багатьох. Взяти б хоча можливості здобуття одного із перших трьох місць у фігурному ковзанні, чи мріяти про бронзову медалю від біятленістів, або розраховувати на одни із місць другої трійки у санному спорті. Коли б загальне точкування України поставило українську делеґацію у першу десятку, то це було б добрим здобутком.

Як би воно не вийшло, участь української делеґації у цих для України перших зимових Олімпійських Іграх буде першою дуже важливою лекцією.

У дальшому ході розмови довідуємося, що куди більше готуватися треба до Олімпійських Ігор у 1996 році в Атланті, хоча б з уваги на конечність більшої кількости змагунів, бо різноманітність спортових ділянок у літніх Олімпійських Іграх є куди ширшою. Тут треба також врахувати конечний персонал, особисте спортове вивінування змагунів і можливостей тренування, а все це за собою потягає кошти. Тут В. Борзов підкреслює, що найважливіший перший крок спортової України допомогла зробити таки діяспора, заплативши реєстрацію до міжнародних спортових федерацій 37-ох спортових федерацій України. За 32 українські спортові федерації заплатила Українська Спортова Централя Америки і Канади (УСЦАК), а за п'ять — Олімпійський комітет при Світовому Конґресі Українців. Міністер підкреслив, як позитивно впливає, зокрема на змагунів, зацікавлення і підтримка діяспори, коли вони змагаються поза кордонами України. Для прикладу подає міжуніверситетські змагання в Баффало в 1993 році та інші. Довідуємося також, що в Україні є 96 федерацій окремих видів спорту у відповідності до статуту міжнародних спортових федерацій.

На наше питання, в який спосіб НОК робить заходи в Україні, щоб здобути потрібні фонди для репрезентації України в літніх олімпійських змаганнях 1996 року в Атланті, дістаємо відповідь, що вже давно зроблено пляни про спонзорство, як українське так і закордонне, одначе тут на перешкоді є теперішня економічна ситуація в Україні. Для успішного спонзорства потрібно стабільної економіки, тоді найдуться інвестори- спонзори. В. Борзов зазначує, що діяспорна Україна зоруміє важливість моменту — мається на увазі участь українських змагунів в Олімпійських Іграх, і дуже позитивно ставиться до намагань НОКУ якнайкраще до цього підготуватися. Тут він звернувся з проханням, щоб за інформаціями, чи в інших справах щодо участи України в Олімпійських Іграх, звертатися до УСЦАК або до Л. Барабаш-Темпл, представника Національного Олімпійського Комітету України в ЗСА.

Наприкінці зустрічі запитуємо, чи існують будь-які перешкоди в заходах інтеґрації українського спорту в міжнародне спортове товариство В. Борзов твердить, що назовні все гаразд, одначе відчувається час до часу невдоволення, бо вхід України, як окремої незалежної одиниці, змінив розміщення сил. Крім того, Росія, яка й надалі не хоче втратити контролі, намагається ізолювати Україну у своєму реґіоні. Також час до часу відчувається надто часту перевірку змагунів України, зокрема коли йдеться про наркоманство чи вживання недозволених стимуляторів. Санкції переступлення таких чи інших правил іноді бувають надто гострими, особливо коли ці правила ще невідомі українській спортовій громаді. „Саме таких і їм подібних перешкод випадає чимало і на нашу долю. Все ж таки це нас не знеохочує, бо всі собі здаємо справу, що спортом також промощуємо ще один шлях Україні до міжнародної спільноти".

Брак...

(Закінчення зі стор. 2)

під впливом европейських дефетистів, які бажають, щоб боснійці піддалися як „добрі жертви".

Усякі розмови про поширення оборони Заходу на Схід (Европи) є обманом доки Европа колективно не підійметься до оборони малої держави, систематично спльондрованої її сусідами. НАТО, — це не клаптик паперу, твердить автор, ані клюб для ексклюзивної оборони своїх членів, але згідлива рішучість демократичних націй протистояти агресії всяких тиранів. Знаменита тверда воля оборони проти совєтсько-російської небезпеки діяла протягом довгих десятиліть. Колись президенти Буш і Клінтон не розуміли і сьогодні теж не розуміють, що брак колективної рішучости протистояти напасникам скривавить Балкан. І тоді, коли Абіссінія була випробуванням Ліґи Націй, Боснія є випробуванням не тільки ООН, але і НАТО.

Якщо держави Заходу колективно, — запитує автор, — не завдадуть відповідного удару напасникам (Боснії) і не допоможуть боснійцям озброїтись, тоді яку запоруку отримає Україна, що її кордони є недоторкальні? Який хосен з паперових партнерств чехам, полякам, мадярам, балтійцям, яких зрадили вже й перед тим? Завданням мілітарної сили ЗСА в Европі є спонукати членів НАТО до виявлення їхньої волі для захисту миру. Словами „Де нема волі, там нема засобів" (для подолання кризи) закінчує свою турботну і доброзичливу статтю відомий журналіст.

Радикальна...

(Закінчення зі стор. 2)

Все йде навгад. Бо навіть найменших конкретних циферних показників немає. Існуючі опитування — це фактично імпровізовані запити окремих людей, у кращому випадку невеличких груп без широкої сітки коренів у суспільстві, а тим самим без доброї бази для опитів. Керуючись відповідями різних людей, виходить, що фактично є дві головні протиставні сили, що йдуть до виборів: національно-демократичний табір і комуно-соціялісти. Ці перші, як вони самі подають, радяться, ці інші розголошують інтенсивно, що вони вибори напевно виграють і вже навіть готовляться до перебрання влади. Великою невідомою є, якою буде остаточна постава Президента: з ким піде він, або з другого боку, хто піде з ним. У світлі висліду виборів у Росії 12-го грудня минулого року, Президентові Кравчукові, хто зна, чи не було б найвигідніше піти слідом Єльцина: не зв'язувати себе з ніякою формацією. Але сам він тепер не кандидує на загальний пост, отже не можна буде сказати, хто за ним. А така його постава мала б мабуть не погані вигляди, бо мабуть, як і в Росії, так і в нас буде велика кількість „незалежних" депутатів, які будуть обрані, не як речники, чи прихильники котрось з груп, а індивідуально. Деякі „найвидатніші" прихильники Президента хотіли б мати своє власне угрупування „партію Президента", але російський вислід виборів не дуже промовляє за тим, а крім того це ж такий короткий час і як за той час щось путнього зробити? Щоб не брати гріха на душу, але таки декому після тих роздумувань подумається: а може таки відкласти?

Це так перед виборами. Але що робити після виборів? Одне є ясне, що підставою дальших виглядів нової леґіслятури будуть рішення, що робити далі: ґрунтовні зміни в кожному відношенні, кінчаючи, або починаючи з людей, а чи намагання латати, тобто продовжувати, очевидно „в кращому виданні", дотеперішнє? Відповідь на це перше питання вирішить в загальному історичну ролю і долю парляменту цього скликання. Віримо, що новообраний парлямент врахує той найважливіший для нього факт, що він не є парляментом УССР і не може продовжати свого літочислення від УССР, але є парляментом зовсім нової, зовсім іншої держави — держави Україна. Це таке очевидне, що тут не може бути найменшого сумніву. Старого не завернеш. Постала нова держава Російська Федерація, постали різні інші держави, постала держава Україна, яка має свою дату народження 24-го серпня 1991 року. На розв'язці цієї проблеми, хоч це взагалі не є проблема, а простий факт, буде видно, наскільки реалістичний пов'язаний з життям є той новий парлямент, тобто чи він іде на радикальну зміну.

Складаючи присягу, депутати зобов'яжуться боронити і служити українській державі, українському народові та всім громадянам України. Бо тільки у такий спосіб вони зможуть служити всьому людству і всім людям на землі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 27-го ЛЮТОГО 1994 р.

Чикаго, Ілл. Річні загальні збори Т-ва св. Петра і Павла 220-го Відділу УНС, відбудуться о год. 12-ій полудня в залі при церкві Пресвятої Богородиці 8530 West 131st Str., Palos Park, Ill. 60464. На порядку нарад звіти, дискусія і вибір нової Управи на 1994 р. По річних зборах будуть місячні, на яких буде вибір делегата і заступника, на 33-тю Конвенцію УНС. Просимо членів взяти участь у зборах. — Управа.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖОДНИХ ОГОЛОШЕНЬ
якщо попередні рахунки
НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів у тій справі не будеться відписувати.

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

✻ НА ПРОДАЖ ✻

✻ РОЗШУКИ ✻

ПОШУКУЮ

мого рідного брата — БЕБКО ЛЕОНІДА МИКОЛАЙОВИЧА, ур. в селі Свердлікові, повіту Київський. Хто знав би про нього, або він сам чи його родина, прошу писати на адресу:

Україна, 349339, Луганська обл. Краснолучський р-н, м. Вахрушеве - 2, вул. Московська 29, Бебко Федора Миколаївна.

Або телефонувати до України на число:

(0622) 22-22-62

✻ ПРАЦЯ ✻

✻ ПОСЛУГИ ✻

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻